

„העולם הזה“ חשף לראשונה את שערוריית הבוסים שניצלו את כספי התגמולים של הפועלים לעיסקותיהם הפרטיות - הוועד הפועל נאלץ לערוך חקירה - התוצאות מתפרסמות כאן לראשונה. „העולם הזה“ דורש מהמשטרה לפתוח בחקירה

לנצוד אותם!

רק נאמנים בתוס'לב, בעיסקה שאין בה פסול, ואז בא המיפנה הדראמטי, שבעקבותיו קר בל יור' המוסד הלב. אחרי שהכל נגמר ונשלם, צילצל הטלפון בביתו של יעקוב ברומברג. מעבר לקו נשמע קולו הבכייני של משה שמואלי, אחד משלושת הנחקרים הראשיים. „החלטתי לספר את האמת“, אמר

חברה. לכן הם מצאו מה שלא ניתן היה למצוא קודם. הם הגישו למוסד לביקורת את המיסמכים הנוגעים לעיסקת טעפה. אך כנגד כל המיסמכים האלה הציגו שלושת הנחקרים מיסמך גואל: שטר-העברה רישמי, חתום כהלכה, שלפיו כבר מזמן אין להם חלק ונחלה בפרדסים. עובדה: המיסמך נשא תאריך של מאי 1966, והוא הוכיח

יהודה נור, מנהל בנק דרובבל, הקשור אף הוא עם המשק ההסתדרותי. השאלה שהמוסד לביקורת היה צריך לענות עליה היתה: מה נתנו ארבעה אלה תמורת מניות „טעפה“ היקרות? *

יישמר מינהג ההשתקה? או שמא יאלץ בקר לפרסם את התוצאות? **★★★** **„כאן קבור כלב גדול“** **הם לא ידעו, כי תהיה החלטת המזכיר הכללי כאשר תהיה, יתפרסמו סודות החקירה.**

המיסמכים עלו באש
מוסד לביקורת כבר מצא את הן תשובה. אותה תשובה השמורה כבוד כמוס והמתפרסמת מעל עמודים אלה לראשונה. וזהו סיפור החקירה של המוסד: מכיוון שרק ים-שחור, רעיף ושמואלי ער' מדים בראש מוסדות הסתדרותיים רישמיים — רק הם נקראו לחקירה. הם סיפרו סיפור תמים, הציגו את עצמם רק כ„נאמנים“ חסרי אינטרס אישי, שפעלו רק כדי לעזור ל-30 החלוצים של יכ"ח-ק"ל, עד שאלה ימצאו קונים. אולי חרגו בואת קצת מן הנוהל הקפדני ביותר, אבל לא היתה להם כל כוונה בלתי-הסתדרותית, חלילה. חמשת חברי המוסד לביקורת נשמו לרוחה. הנה, יוכלו לתת תשובה למשימים המסויימים. אמנם נתקלו בקושי טכני: כל המיסמכים שהם ביקשו לבדוק בארכיוני יכ"ח-ק"ל נגמלו — נעלמו. הם עלו באש

כמו בתחילת הפרשה, כן בסופה, מפרסם אותם העולם הזה. והנה הם: בפני המוסד לביקורת היו מונחות האשר מותיו של העולם הזה, אשר על חלק מהן חזר גם הארץ, כעבור כמה ימים. הן נגעו לכמה עיסקות, שהעיקרית בהן היא „עיסקת הפרדסים“. קבוצה של פקידים ועובדים בכירים ביכ"ח-ק"ל החליטה לרכוש פרדס בתנאים נוחים. לפני 12 שנה היתה זו עיסקה מקור בלת, כאשר הרוכשים ביקשו להבטיח לעצמם הכנסות לעת זיקנה. אולם העיסקה של פקיד יכ"ח-ק"ל לא היתה עיסקה כה תמימה. 30 מלבד התאגוד, והקימו חברה בשם „טעפה“. הם קנו פרדס, ומסרו אותו דווקא ליכ"ח-ק"ל לעיבוד. מר' בן שיכ"ח-ק"ל טיפל בפרדס זה ככבבת עינו.

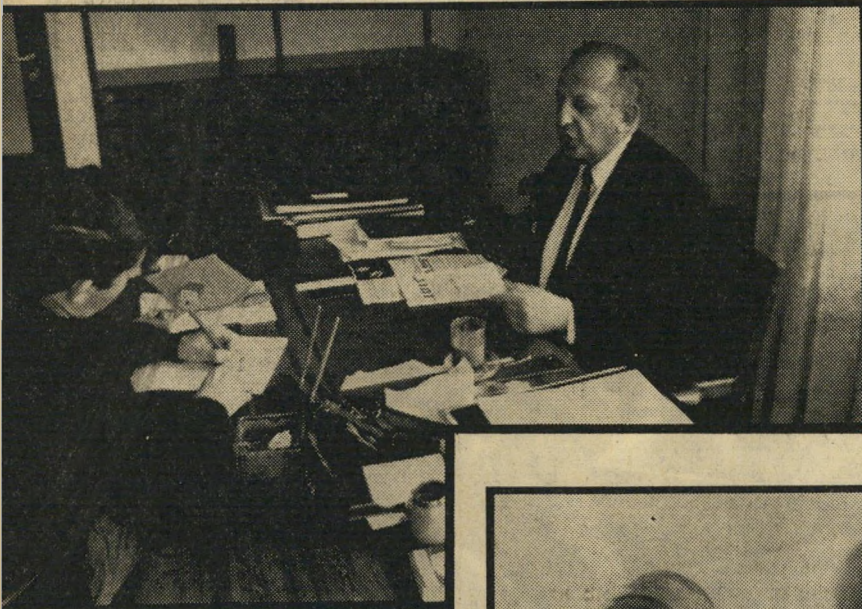
טעפה שיגשגה — ואז החליטו השותפים להתרחב ולהסתעף. אם מפרדס אחד מת' עשרים — הרי מכמה פרדסים מתעשרים יותר. הם לקחו שותף ידוע בשאפתנותו ובי מעופו הפיננסי: יוסי אפשטיין, בעליון לשעבר של בנק פויכטוונגר. תמורת 50% ממניות טעפה שילם להם 762 אלף לירות. החבילה התפרדה לפני שנתיים. אפשטיין דרש תמורת חלקו 1.640.000 ל"י.

שותפיו ב„טעפה“ — כולם מקבלי-משכורת צנועים — הניחו בלי בעיות את הכסום על השולחן: 300.000 ל"י במזומנים, 340.000 ל"י בצורת קרקעות בסביון, ועשר רה שטרות חודשיים בסך 100.000 ל"י כל אחד.

העולם הזה שאל: מניין בא הכסף הזה? זוהי התעלומה המרעידה היום את יסודות הוועד הפועל של ההסתדרות, נאמר אז בכתבה.

העולם הזה לא גישש באפילה. הוא סיפק את העובדות היסודיות, שאיפשרו למוסד לביקורת למצוא את התשובה המדוייקת ל"שאלה הגורלית. גילה העולם הזה: הכסף שולם לאפשטיין על-ידי הפקידים מיכ"ח-ק"ל. אילו היתה העיסקה חלקה, היו הם — ורק הם — מקבלים בחזרה את מניותיו של אפשטיין. אבל הם קיבלו רק 25 מחצית המניות. המחצית השניה — את אחוז מטעפה, שערכם 820 אלף ל"י — עברה לחברה חדשה בשם מיסגב הדר ב"ע"מ, שנוסדה במיוחד לצורך זה. וזאת, מבלי ששילמה אף פרוטה אחת לאפשטיין. „ובאין“, כתב העולם הזה לפני חודש, „קבור כלב גדול!“ כי בעלי מיסגב הדר הם:

- **מנחם ים-שחור**, אחד מחמשת המנהלים הבכירים של בנק הפועלים, אשר רבים ראו בו שר-אוצר-לעתיד של ישראל.
- **שלמה רעיף**, מנכ"ל גמול, אשר עם ים-שחור ממונה על ביצוע התוכנית ה"כספית של כל המשק ההסתדרותי.
- **משה שמואלי**, מרכז הגיבורות של יכ"ח-ק"ל — הקונצרן הענקי של ה"הסתדרות והסוכנות, לעיבוד פרדסים. נוסף לשולחן אלה, נרשם כמעלה רביעי,

החקירה של צוות העולם הזה הקיפה את כל המעוררים בתמונה: הנגבי במשרדו של מנכ"ל החברה ההסתדרותית גמול, ד"ר שלמה רעיף.

שמואלי, ואילץ את המוסד להתכנס מחדש. הוא סיפר להם עובדה מרעיי שה: שטרי-העברה מזוייף! הוא לא נכתב במאי 1966, כי אם באמצע מארס 1967.

גליון העולם הזה של אותו הופיע ב"יום שלישי בערב, 14 במארס. למחרת בבוקר, ה-15 במארס, התכנסו הבוסים המבוהלים ל"אסיפת-חירום. הם היו רגילים להתכנס בהוד' דמנויות שמחות יותר, במסעדה פונטינבלו, שהיא אחת היקרות בארץ. אך הפעם לא חשבו על כיבודים, אלא על כבוד: איך לצאת בכבוד ממצוד העולם הזה. שכן בסוף ה"כתבה הראשונה הובטח בפירוש: המשך ה"גילויים יבוא.

וכך, באותו מעמד נפחד, פוברק שטרי-העברה, ופוברק התאריך של מאי 1966. הרעיון היה של מנחם ים-שחור.

לגבי, יום ה-15 במארס, שנועד להיות יום גואל, הפך להיות יום שחור.

★★★
מי נתן את הכסף?

רגע ששמואלי המתחרט גילה את סוד הזיוף, היה המוסד לביקורת חייב לחזור לשאלה היסודית של העולם הזה: (המשך בעמוד 15)

האיש שנשבר

הוא משה שמואלי (משמאל), מרכז הגיבורות של חברת הענק יכ"ח-ק"ל. הוא נראה בתמונה, בשעה שנחקר על-ידי חייס הנגבי, הכתב הבכיר של העולם הזה, שריכז את החקירה המטופפת בנושא זה.

כי הם העבירו את חלקם בפרדסים ללא כל תמורה. הדבר היחירי שקיבלו, היה צ"י נוע: סכום של חמשת-אלפים ל"י רות כל אחד, מקופת „טעפה“, שנרשם כחלואה למורת שלא נקי בעו ריבית או מועד החזרה. נציגי טעפה, שנחקרו אף הם, אישרו את תוכן השטר, שנחתם, כפי שמעיד התאריך, עשרה חודשים לפני שהעולם הזה הופיע עם הסנסציה שלו.

★★★
יום שחור לים-שחור
חברי המוסד לביקורת כבר התכוננו בלב קל לרשום את מסקנות חקירתם. הוכח בעליל, כך סיכמו, כי השלושה היו

שריפה הגדולה של בניין צ"י"ם. נגד מכת טבע כזו אין מה לעשות.

תקנון ההסתדרות מחייב כי מי כל מיסמך חשבוני יש להכין הע"תק מצולם. אמור להחזיק את ה"מקור ואת ההעתק במקום אחד, אלא יש לרכוז את ההעתקים בי ארכיון מרכזי של הוועד-הפועל. אבל כאשר ביקשו חברי המוסד לביקורת לראות את ההעתקים המצולמים — הסתבר שאינם.

למולם של החוקרים, נמצאו אנשים יש"רים ביכ"ח-ק"ל, שלא יכלו לסכול את ה"מחשבה כי העיסקות המפוקפקות של ה"יכתימו את שם כל מאות העובדים של ה"